

Δομή Υπολογιστή

Ο υπολογιστής είναι ένα σύστημα που αποτελείται από μέρη που συνεργάζονται. Υπάρχουν τα φυσικά μέρη (οθόνη, πληκτρολόγιο, ποντίκι, κουτί ή laptop) και υπάρχουν τα προγράμματα που τρέχουν μέσα σε αυτόν. Το ένα χωρίς το άλλο δεν έχει αξία. Το υλικό εκτελεί εντολές, αλλά τις εντολές τις δίνουν τα προγράμματα.

Page | 1

Υλικό και Λογισμικό

Υλικό είναι ό,τι μπορούμε να αγγίξουμε. Λογισμικό είναι οι οδηγίες που καθοδηγούν το υλικό. Όταν ανοίγουμε το Word, στην πραγματικότητα δεν «ανοίγουμε ένα χαρτί» αλλά ένα πρόγραμμα που μας επιτρέπει να δημιουργήσουμε ένα αρχείο. Αυτή η διάκριση είναι πολύ βασική για να καταλάβουμε πώς λειτουργεί ένας υπολογιστής.

Λειτουργικό Σύστημα

Το λειτουργικό σύστημα είναι το βασικό πρόγραμμα που διαχειρίζεται όλο τον υπολογιστή. Διαχειρίζεται τη μνήμη, τον δίσκο, τα αρχεία και τα προγράμματα. Χωρίς λειτουργικό σύστημα ο υπολογιστής δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από άνθρωπο. Είναι ο «διαχειριστής» του συστήματος.

Αρχείο

Αρχείο είναι μία μονάδα αποθηκευμένης πληροφορίας. Μπορεί να είναι κείμενο, εικόνα, ήχος, βίντεο ή οποιοδήποτε άλλο δεδομένο. Ό,τι δημιουργούμε στον υπολογιστή αποθηκεύεται ως αρχείο. Το αρχείο δεν είναι το ίδιο το πρόγραμμα. Είναι το αποτέλεσμα της δουλειάς μας.

Κάθε αρχείο πρέπει να έχει σαφές όνομα, ώστε να μπορούμε να το αναγνωρίζουμε εύκολα αργότερα.

Όνομα και Επέκταση Αρχείου

Το όνομα του αρχείου το επιλέγουμε εμείς. Η επέκταση του αρχείου δείχνει τι τύπος αρχείου είναι και με ποιο πρόγραμμα ανοίγει.

Για παράδειγμα, ένα αρχείο με κατάληξη .docx είναι έγγραφο επεξεργαστή κειμένου. Ένα .jpg είναι εικόνα. Η επέκταση βοηθά το σύστημα να καταλάβει πώς να το χειριστεί.

Αν αλλάξει μόνο το όνομα, δεν αλλάζει ο τύπος του αρχείου. Αν αλλάξει η επέκταση λάθος, το αρχείο μπορεί να μην ανοίγει σωστά.

Φάκελος

Φάκελος είναι ένας χώρος οργάνωσης αρχείων. Όπως σε ένα γραφείο βάζουμε χαρτιά σε ντοσιέ, έτσι στον υπολογιστή χρησιμοποιούμε φακέλους για να οργανώνουμε τα δεδομένα μας. Ένας φάκελος μπορεί να περιέχει αρχεία αλλά και άλλους φακέλους.

Η σωστή οργάνωση σε φακέλους μειώνει το χάος και εξοικονομεί χρόνο.

Ιεραρχία Φακέλων

Page | 2

Οι φάκελοι δημιουργούν μια δομή δέντρου. Υπάρχει ένας βασικός φάκελος και μέσα του υποφάκελοι. Αυτή η ιεραρχία βοηθά στον εντοπισμό αρχείων.

Για παράδειγμα, μπορούμε να έχουμε έναν φάκελο «Σπουδές», μέσα «2026», μέσα «Βασικές Εφαρμογές», και εκεί να βρίσκονται οι εργασίες. Αυτή η λογική σκέψη οργάνωσης είναι δεξιότητα πληροφορικής.

Αποθήκευση

Όταν πατάμε αποθήκευση, το αρχείο γράφεται στον σκληρό δίσκο. Μέχρι να αποθηκεύσουμε, οι αλλαγές μπορεί να βρίσκονται μόνο προσωρινά στη μνήμη. Η αποθήκευση εξασφαλίζει ότι η δουλειά μας δεν θα χαθεί όταν κλείσουμε τον υπολογιστή.

Η συχνή αποθήκευση είναι βασική συνήθεια.

Σκληρός Δίσκος

Ο σκληρός δίσκος είναι ο χώρος μόνιμης αποθήκευσης. Εκεί βρίσκονται τα προγράμματα, τα αρχεία, το λειτουργικό σύστημα και όλες οι ρυθμίσεις. Όταν ο υπολογιστής κλείσει, τα δεδομένα στον δίσκο παραμένουν.

Αν ο δίσκος χαλάσει και δεν υπάρχει αντίγραφο, τα δεδομένα χάνονται.

Μνήμη RAM

Η RAM είναι προσωρινή μνήμη εργασίας. Όταν ανοίγουμε ένα αρχείο ή πρόγραμμα, φορτώνεται στη RAM για να λειτουργεί γρήγορα. Όσο είναι ανοιχτό, χρησιμοποιεί αυτή τη μνήμη. Όταν κλείνει, η μνήμη αδειάζει.

Η RAM δεν αποθηκεύει μόνιμα δεδομένα.

Άνοιγμα Αρχείου

Όταν επιλέγουμε ένα αρχείο για άνοιγμα, το σύστημα το εντοπίζει στον δίσκο και το μεταφέρει προσωρινά στη RAM για επεξεργασία. Το άνοιγμα δεν σημαίνει αλλαγή. Η αλλαγή γίνεται μόνο όταν επεξεργαστούμε και αποθηκεύσουμε.

Διαγραφή Αρχείου

Η διαγραφή απομακρύνει το αρχείο από τον φάκελο. Συνήθως μεταφέρεται στον Κάδο Ανακύκλωσης, όπου μπορούμε να το επαναφέρουμε αν ήταν λάθος. Αν αδειάσουμε τον κάδο, τότε η διαγραφή γίνεται οριστική.

Page | 3

Διαδρομή Αρχείου

Κάθε αρχείο έχει μια συγκεκριμένη θέση μέσα στον δίσκο. Αυτή η θέση ονομάζεται διαδρομή. Η διαδρομή περιγράφει όλα τα επίπεδα φακέλων που οδηγούν στο αρχείο. Είναι σαν τη διεύθυνση ενός σπιτιού: χώρα, πόλη, δρόμος, αριθμός.

Οργάνωση και Λειτουργική Σκέψη

Η σωστή χρήση αρχείων και φακέλων δεν είναι απλώς τεχνική γνώση. Είναι τρόπος σκέψης. Μαθαίνουμε να οργανώνουμε δεδομένα με λογική και συνέπεια. Ο άνθρωπος που οργανώνει σωστά τα αρχεία του λειτουργεί πιο αποτελεσματικά και επαγγελματικά.

Πρακτική Προσέγγιση στην Τάξη

Άσκηση: Δημιουργία και Οργάνωση Αρχείων

Να δημιουργήσετε στον υπολογιστή σας έναν νέο φάκελο με όνομα **ΒΑΣΙΚΕΣ_ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ**.

Μέσα σε αυτόν τον φάκελο να δημιουργήσετε τρεις υποφακέλους με τα παρακάτω ονόματα:

- ΜΑΘΗΜΑ
- ΑΣΚΗΣΕΙΣ
- ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Στη συνέχεια:

Να ανοίξετε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου (π.χ. Word) και να γράψετε ένα σύντομο κείμενο 4-5 γραμμών με θέμα:

«Τι είναι αρχείο και τι είναι φάκελος»

Το αρχείο να αποθηκευτεί μέσα στον φάκελο **ΜΑΘΗΜΑ** με όνομα:

askisi1_onoma_epitheto

(Να χρησιμοποιηθεί το πραγματικό όνομα και επίθετο.)

Έπειτα:

- Να κλείσετε το πρόγραμμα.
- Να ανοίξετε την Εξερεύνηση Αρχείων.
- Να εντοπίσετε το αρχείο που δημιουργήσατε.
- Να το ανοίξετε ξανά.

Τέλος:

Να μετακινήσετε το αρχείο από τον φάκελο **ΜΑΘΗΜΑ** στον φάκελο **ΑΣΚΗΣΕΙΣ**.